

Szczegółowe zasady zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty.

Dz.U.1992.58.290 z dnia 1992.08.06

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 1 stycznia 1999r.

Wejście w życie:

6 sierpnia 1992 r.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 22 lipca 1992 r.

w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty. *

(Dz. U. z 1992 r. Nr 58, poz. 290; zm.: Dz. U. z 1994 r. Nr 122, poz. 599, z 1995 r. Nr 25, poz. 134, z 1997 r. Nr 47, poz. 310 i Nr 145, poz. 983 oraz z 1998 r. Nr 162, poz. 1118.)

Na podstawie art. 25 ust.4 ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450 i z 1992 r. Nr 21, poz. 84) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. ¹ Przy ustalaniu, czy wystąpiły okoliczności powodujące zawieszenie lub zmniejszenie emerytury i renty, określone w art. 24 ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 i z 1992 r. Nr 21, poz. 84), zwanej dalej "ustawą", uwzględnia się:

- 1) ² wynagrodzenie z tytułu pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy oraz na podstawie umowy o pracę nakładczą,
- 2) uposażenie z tytułu służby w Wojsku Polskim, w Policji, w Urzędzie Ochrony Państwa, w Straży Granicznej, w Służbie Więziennej i w Państwowej Straży Pożarnej,
- 3) ³ dochody z tytułu pracy wykonywanej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jeżeli wykonywanie tych umów jest objęte obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym,
- 4) dochody z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, której wykonywanie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego,
- 5) dochody z tytułu wykonywania zawodu adwokata,
- 6) dochodu z tytułu pracy wykonywanej w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych, spółdzielniach kółek rolniczych oraz w zespołowych gospodarstwach rolnych tych spółdzielni,

zwane dalej "dochodem", w kwotach przyjmowanych w myśl art. 7 ustawy do podstawy wymiaru emerytur i rent.

2. Dochody, o których mowa w ust.1 pkt 3 i 4, uwzględnia się również, gdy emeryt lub rencista nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, ponieważ ma ustalone prawo

do emerytury (renty) lub jest ubezpieczony z innego tytułu.

3. ⁴ Za dochód osiągnięty uważa się faktyczny dochód uzyskany przez emeryta lub rencistę w danym roku kalendarzowym, z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Dochód wypłacony z tytułu pracy, służby lub działalności, o której mowa w ust.1, wykonywanej przed miesiącem, od którego ustalono prawo do emerytury lub renty, zwanych dalej "świadczeniami", nie ma wpływu na zawieszenie ani na zmniejszenie świadczeń.

5. ⁵ Dochód wypłacony z tytułu pracy, służby lub działalności, o której mowa w ust. 1, wykonywanej w okresie, w którym wypłata świadczenia była zawieszona, uważa się za dochód uzyskany w tym okresie, jeżeli jest to dla emeryta lub rencisty korzystniejsze.

§ 2.

1. Dochód osiągany z dwóch lub więcej tytułów wymienionych w § 1 ust.1 sumuje się.

2. Przy ustalaniu kwoty osiąganego dochodu dolicza się kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

§ 3.

1. Emeryt i rencista zawiadamia organ rentowy niezwłocznie o podjęciu (zaprzestaniu) pracy, służby lub działalności, o której mowa w § 1 ust.1, zwanej dalej "działalnością".

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust.1, potwierdza zakład pracy, informując o wysokości ustalonego wynagrodzenia.

3. W zawiadomieniu o podjęciu działalności emeryt i rencista składa oświadczenie, czy jego zamiarem jest osiągnięcie dochodu:

- 1) nie powodującego zawieszenia ani zmniejszenia świadczeń,
- 2) powodującego zmniejszenie świadczeń albo
- 3) powodującego zawieszenie świadczeń.

§ 4.

1. Jeżeli z oświadczenia emeryta lub rencisty wynika, że jego zamiarem jest osiągnięcie dochodów:

- 1) nie powodujących zawieszenia ani zmniejszenia świadczeń - organ rentowy wypłaca świadczenia w pełnej przysługującej wysokości,
- 2) powodujących zmniejszenie świadczeń - organ rentowy zmniejsza wysokość świadczeń:
 - a) o 24% kwoty bazowej - w przypadku emerytury i renty inwalidzkiej I i II grupy,
 - b) o 18% kwoty bazowej - w przypadku renty inwalidzkiej III grupy,
 - c) o 20,4% kwoty bazowej - w przypadku renty rodzinnej, do której uprawniona jest 1 osoba,
 - d) przez ponowne ustalenie wysokości renty rodzinnej w myśl art. 24 ust.7 ustawy - w przypadku renty rodzinnej, do której uprawnionych jest więcej osób niż 1,
- 3) powodujących zawieszenie świadczeń - organ rentowy zawiesza wypłatę świadczeń.

2. Przepis ust.1 pkt 2 określający wysokość zmniejszenia w stosunku do całej kwoty przysługującego świadczenia stosuje się odpowiednio w przypadku pobierania części świadczenia podlegającego zmniejszeniu wskutek zbiegu prawa do dwóch lub więcej świadczeń, o którym mowa w art. 23 ust.2 ustawy.

3. Wypłata świadczeń w pełnej wysokości, zmniejszenie świadczeń albo zawieszenie wypłaty świadczeń następuje do czasu, aż emeryt lub rencista zmieni treść złożonego wcześniej oświadczenia, chyba że z zawiadomienia zakładu pracy wynika konieczność wypłaty świadczeń w pełnej wysokości, ich zmniejszenia lub zawieszenia.

§ 5.

1. Emeryt i rencista zawiadamia organ rentowy do końca lutego każdego roku o łącznej kwocie dochodu osiągniętego w ubiegłym roku kalendarzowym.

2. Zakład pracy zawiadamia organ rentowy do końca lutego każdego roku o łącznej kwocie dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę w ubiegłym roku kalendarzowym.

3. Urząd skarbowy zawiadamia organ rentowy do końca maja każdego roku o łącznej kwocie dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę w ubiegłym roku kalendarzowym z wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej, wolnego zawodu lub innej samodzielnej działalności o podobnym charakterze, z wyłączeniem działalności twórczej i artystycznej.

§ 6.

1. Ustalenie, czy dochód emeryta lub rencisty uzasadniał wypłatę świadczeń w pełnej wysokości, ich zmniejszenie albo zawieszenie, następuje po upływie roku kalendarzowego na podstawie zawiadomienia zakładu pracy i emeryta lub rencisty, o których mowa w § 5.

2. Ustalenie, o którym mowa w ust. 1, może ulec zmianie na podstawie zawiadomienia urzędu skarbowego.

§ 7.

1. Organ rentowy ustala łączną kwotę dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę w okresie ubiegłego roku kalendarzowego i porównuje go z sumą kwot obliczonych od kwoty bazowej dla kolejnych miesięcy tego roku kalendarzowego:

- 1) wskaźnikiem 60%, zwaną dalej "niższą kwotą graniczną dochodu",
- 2) wskaźnikiem 120%, zwaną dalej "wyższą kwotą graniczną dochodu".

2. Okres, z którego ustala się łączną kwotę dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę oraz kwoty graniczne dochodu, ulega odpowiedniemu skróceniu w roku kalendarzowym, w którym powstało lub ustało prawo do świadczeń.

§ 8.

1. Jeżeli łączna kwota dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę w okresie ubiegłego roku kalendarzowego nie przekroczyła niższej kwoty granicznej dochodu, organ rentowy ustala, że dochód emeryta (rencisty) nie uzasadniał zmniejszenia ani zawieszenia świadczeń, a w przypadku gdy świadczenia były zmniejszone lub zawieszane - dokonuje zwrotu różnicy między należną i wypłaconą kwotą świadczeń.

2. Jeżeli łączna kwota dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę w okresie ubiegłego roku kalendarzowego przekroczyła niższą kwotę graniczną, organ rentowy ustala:

- 1) że dochód osiągnięty przez emeryta lub rencistę uzasadniał:
 - a) zmniejszenie świadczeń wypłaconych za okres ubiegłego roku kalendarzowego, jeżeli dochód nie przekroczył wyższej kwoty granicznej dochodu,
 - b) zawieszenie świadczeń wypłaconych za okres ubiegłego roku kalendarzowego, jeżeli dochód przekroczył wyższą kwotę graniczną dochodu,

2) kwotę różnicy między należną a wypłaconą kwotą świadczeń, która podlega zwrotowi, z uwzględnieniem § 9.

§ 9.

1. ⁶ Organ rentowy po ustaleniu, że łączna kwota dochodu emeryta lub rencisty przewyższyła w danym roku kalendarzowym kwotę graniczną dochodu o kwotę niższą niż kwota nienależnie pobranych świadczeń, informuje emeryta (rencistę) o możliwości uniknięcia zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń w razie przekazania na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego kwoty równej kwocie tego przekroczenia, pomniejszonej o kwotę pobranej zaliczki na podatek dochodowy, i wyznacza termin jej zwrotu.

2. Jeżeli emeryt (rencista) nie dokonał wpłaty, o której mowa w ust.1, w określonym terminie, organ rentowy dochodzi zwrotu świadczeń na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin albo w przepisach odrębnych.

§ 10.

1. ⁷ Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ogłaszając na podstawie art. 18 ust.2 ustawy wskaźnik waloryzacji równy co najmniej 110%, informuje jednocześnie w formie komunikatu o wysokości kwot dochodu równych:

- 1) 60% kwoty bazowej miesięcznie,
- 2) 120% kwoty bazowej miesięcznie,

z zaokrągleniem w górę do 10 groszy.

2. W listopadzie każdego roku kalendarzowego Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informuje o kwotach granicznych dochodu dla mijającego roku kalendarzowego.

§ 11.

1. Przy ustalaniu kwoty dochodu powodującej zawieszenie lub zmniejszenie świadczeń na podstawie ustawy nie uwzględnia się dochodów, o których mowa w § 1 ust.1, wypłaconych z tytułu działalności wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1992 r.

2. W stosunku do osób wykonujących pracę nauczyciela i nauczyciela akademickiego w 1992 r. okres, z którego ustala się łączną kwotę dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę oraz sumę kwot granicznych dochodu, ulega skróceniu o okres poprzedzający dzień 1 września 1992 r.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

* Z dniem 1 stycznia 1999 r. rozporządzenie zachowuje moc w części niesprzecznej z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.98.162.1118), na podstawie art. 194 powołanej ustawy.

¹ § 1 ust. 1 zdanie końcowe zmienione przez § 1 pkt 1 lit. b) rozporządzenia z dnia 5 maja 1997 r. (Dz.U.97.47.310) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 31 maja 1997 r., z tym że ma ono zastosowanie do wynagrodzeń, uposażeń lub dochodów osiągniętych poczynając od roku 1996. Z dniem 8 grudnia 1997 r. daty początku zastosowania i wejścia w życie tej zmiany zostały uznane za niezgodne z art. 2 Konstytucji z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.97.78.483), wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 listopada 1997 r., sygn. akt U. 11/97 (Dz.U.97.145.983).

² § 1 ust. 1 pkt 1 zmienione przez § 1 pkt 1 lit. a) rozporządzenia z dnia 5 maja 1997 r.

(Dz.U.97.47.310) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 31 maja 1997 r., z tym że ma ono zastosowanie do wynagrodzeń, uposażeń lub dochodów osiągniętych poczynając od roku 1996.

³ § 1 ust. 1 pkt 3 zmieniony przez § 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 1 marca 1995 r. (Dz.U.95.25.134) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 22 lutego 1995 r.

⁴ § 1 ust. 3 zmieniony przez § 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 5 maja 1997 r. (Dz.U.97.47.310) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 31 maja 1997 r., z tym że ma ono zastosowanie do wynagrodzeń, uposażeń lub dochodów osiągniętych poczynając od roku 1996.

⁵ § 1 ust. 5 dodany przez § 1 pkt 3 rozporządzenia z dnia 5 maja 1997 r. (Dz.U.97.47.310) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 31 maja 1997 r., z tym że ma ono zastosowanie do wynagrodzeń, uposażeń lub dochodów osiągniętych poczynając od roku 1996.

⁶ § 9 ust. 1 zmieniony przez § 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 1 marca 1995 r. (Dz.U.95.25.134) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 22 lutego 1995 r.

⁷ § 10 ust. 1 zmieniony przez § 1 rozporządzenia z dnia 31 października 1994 r. (Dz.U.94.122.599) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 1 stycznia 1995 r.